

Repriza: 27.12.2017.

Novogodišnji koncert 22.12.2017.

Dirigent: Milena Injac

Aleksandra Ristić, sopran

Saša Arsenkov, tenor

Niški simfonijski orkestar

Program:

Franc fon Supe	Uvertira operete "Pesnik i seljak"
Dejvid Hamilton	Ave Maria
Đuzepe Verdi	Uvertira opere "Travijata"
Đuzepe Verdi	Arija Alfreda iz opere "Travijata"
Žorž Bize	Habanera iz opere "Karmen"
Đuzepe Verdi	Arija Vojvode od Mantove <i>La donna è mobile</i> iz opere "Rigoletto"
Imre Kalman	Arija Silve iz operete "Kneginja čardaša"
P A U Z A	
Arturo Markez	Danzón No. 2
Astor Pjacula	Oblivion
Endrju Lojd Veber	Memory
Leo Delib	Devojke iz Kadiza
Eduardo di Kapua	'O sole mio
Arturo Markez	Conga del Fuego

Ovo je **neslužbeni program** Novogodišnjeg koncerta, rađen na osnovu programa Niškog simfonijskog orkestra, dopunjen osnovnim informacijama o kompozitorima i delima.

Astor Pjacula (Astor Pantaleón Piazzolla; Mar del Plata, 11.03.1921. - Buenos Ajres, 04.07.1992.) je bio argentinski kompozitor tangô i virtuoz na bandoneonu (vrsta harmonike). Uveo je novi stil u argentinski tango, dodajući elemente džeza i klasične muzike.

- **Oblivion**

Oblivion (en. Zaborav) je jedan od najpopularnijih Pjacinovih tanga, s laganim tempom i melanholičnom melodijom. Često je obrađivan za razne instrumente.

Endrju Lojd Veber (Andrew Lloyd Webber; London, 23.03.1948.) je britanski kompozitor. Uz ostala dela, napisao je 13 mjuzikla, iz kojih su pojedine pesme svetski poznate i često se izvode samostalno.

- **Memory**

Memory (eng. Sećanje) je najpoznatija pesma iz Veberovog mjuzikla "Mačke" (*Cats*) iz 1981. godine. Tekst je napisao Trevor Nan na osnovu pesme "Rapsodija jedne vetrovite noći" iz zbirke "Prufrok i druga razmatranja" (1917.) T. S. Eliota. Peva je nekadašnja glamurozna mačka Grizabela, nostalgично se priseća svoje veličanstvene prošlosti i iskazuje želju za novim životom.

Leo Delib (Léo Delibes; Sen Žermen di Val, 21.02.1836. - Pariz, 16.01.1891.) bio je francuski kompozitor iz perioda romantizma. Pisao je muziku za balet, opere i operete.

- **"Devojke iz Kadiza"**

"Devojke iz Kadiza" (fr. *Les Filles de Cadix*) je bolero za glas i klavir (ili orkestar) iz 1886. godine, za koju je tekst napisao Alfred de Mise.

Eduardo di Kapua (Eduardo di Capua; Napulj, 12.03.1865. - Napulj, 03.10.1917.) bio je italijanski kompozitor napolitanskih kancona.

- **'O sole mio**

'*O sole mio* (u napolitanskom dijalektu; italijanski *Il mio sole*, Sunce moje), premijerno izvedena 07.09.1898. godine, svetski je poznata napolitanska kancona. Tekst je napisao Đovani Kapuro. Torinski sud je 2002. godine presudio da je uz di Kapua zakoniti sukompozitor Alfredo Macuki (Alfredo Mazzucchi, 1878-1972).

Zanimljivost: na Olimpijskim igrama 1920. godine nisu mogli naći italijansku himnu, pa je umesto nje intonirana '*O sole mio*

Izvori:

Fakultet umetnosti u Nišu

sr.wikipedia.org

de.wikipedia.org

www.enciklopedija.hr

<http://bonc1.users.sbb.rs/>

O izvođačima

Dr Milena Injac rođena je u Nišu 1969. godine. Redovni je profesor na Fakultetu umetnosti u Nišu, dirigent Niškog simfonijskog orkestra i kamernog orkestra "Concertante". Kao dirigent rukovodila je mnogim orkestrima u zemlji i inostranstvu.

Mr Aleksandra Ristić rođena je 17.05.1970. godine u Boru. Redovni je profesor na Fakultetu umetnosti u Nišu i šef Katedre za solo pevanje. Ima brojne nastupe s mnogim orkestrima u koncertnim i operskim predstavama i u solo recitalima u zemlji i inostranstvu.

Mr Saša Arsenkov rođen je u Nišu 1980. godine. Docent je na Katedri za solo pevanje Fakulteta umetnosti u Nišu. Pored pedagoškog rada aktivno se bavi koncertnim i operskim aktivnostima, izvodeći standardni svetski repertoar kao i dela domaćih autora.

Kompozitori i dela

Franc fon Supe (Franz von Suppé; Split, 18.04.1819. - Beč, 21.05. 1895.) je bio austrijski kompozitor iz perioda romantizma. Napisao je muziku za preko 200 lakrdija i drugih scenskih dela, od kojih su najpoznatije i najčešće izvođene uvertire opereta "Pesnik i seljak" i "Laka konjica".

• Pesnik i seljak

"Pesnik i seljak" (nem. *Dichter und Bauer*) je lakrdija, komedija s pevanjem Karla Elmara iz 1846. za koju je muziku napisao fon Supe.

Dejvid Hamilton (David Hamilton; Nejpiper, 1955.) je novozelandski kompozitor savremene muzike. Studirao je muziku na Oklandskom univerzitetu. Povremeno se bavi pedagogijom, jer se mahom posvetio komponovanju. Prvenstveno interesovanje mu je horska muzika, na sakralne teme ili na reči iz poezije.

• Ave Maria

Ave Maria je na latinskom početak katoličke verzije molitve Presvetoj Bogorodici. Mnogi čuveni kompozitori su je obrađivali u svojim delima, od kojih su najpoznatije verzije Franca Šuberta iz 1825. i Šarla Gunoa iz 1859. godine. Na repertoaru je mnogih čuvenih pevača i pevačica.

Đuzepe Verdi (Giuseppe Verdi; Le Ronkole, 10.10.1813. - Milano, 27.01.1901.) je čuveni italijanski kompozitor. S izuzetkom malobrojnih kamernih i vokalnih kompozicija i Rekvijema, Verdi je isključivo kompozitor opera (ukupno 26), pa su njegove opere danas veliki deo repertoara svetskih operskih kuća.

• Travijata

"Travijata" (it. *La traviata*) je opera u 3 čina, premijerno izvedena 06.03.1853. u Veneciji. Libreto je napisao Frančesko Marija Pjave prema drami "Dama s kamelijama" (*La dame aux camélias*) Aleksandra Dime. Prvobitno ime opere bilo je "Violeta", prema glavnom liku. Travijata u slobodnom prevodu znači "posrnula".

Violeta je kurtizana u koju je Alfredo duže zaljubljen. I ona se zaljubljuje u njega i pristaje da živi s njim u provinciji. Alfredov otac zahteva od Violete da se vrati starom životu, da ne kvari zaruke Alfredove sestre... Mesecima kasnije, Alfredo saznaje da Violeta umire od tuberkuloze, hita k njoj, ali stiže kasno, Violeta umire u njegovom naručju.

Mnoge teme iz opere često se izvode samostalno. Uz uvertiru svakako je najpoznatija "Zdravica" ("Vinska pesma") iz prvog čina, a zatim niz arija i dueta. Alfredo arijom *Lunge da lei (De' miei bollenti spiriti)* (kad nisam kraj nje / moj strastveni duh) na početku drugog čina opisuje srećan zajednički život s Violetom.

• Rigoletto

"Rigoletto" (it. *Rigoletto*) je opera u 3 čina, premijerno izvedena 11.03.1851. u Veneciji. Libreto je napisao Frančesko Marija Pjave prema drami "Kralj se zabavlja" (*Le roi s'amuse*) Viktora Igoa.

Đilda, kći Rigoleta, zaljubljuje se u razvratnog Vojvodu od Mantove i žrtvuje svoj život da bi ga spasila od plaćenog ubice, koga je Rigoletto unajmio jer mu je Vojvoda obljubio kćer.

La donna è mobile, u srpskom prepevu "žena je varljiva", čuvena je arija Vojvode od Mantove s početka 3. čina. Tema se u narednim scenama više puta ponavlja u pozadini. U svom repertoaru ariju imaju praktično svi svetski tenori.

Žorž Bize (Georges Bizet; Pariz, 25.10.1838. - Bužival, 03.06.1875.) bio je francuski kompozitor iz perioda romantizma. Bize je diplomirao na Pariskom konzervatorijumu, zatim se specijalizirao u Italiji. Osnovno područje mu je operska i simfonijska muzika, a pisao je i kantate, dela za klavir, kao i crkvenu muziku.

• Karmen

"Karmen" (fr. *Carmen*) je svakako najpoznatije Bizeovo delo. To je opera u 4 čina, za koju su libreto napisali Anri Meijak i Ludovik Alevi na osnovu istoimene novele Prospera Merimea. Premijerno je izvedena 03.03.1875. u Parizu.

Don Hoze ostavlja svoju devojku Mikaelu zbog Ciganke Karmen, koja je pak zaljubljena u toreadora Eskamilja. Opera završava tragično, kad Hoze zbog neuzvratačene ljubavi i ljubomore ubija Karmen.

Habanera je uobičajeni naziv za ariju naslovne junakinje iz 5. scene 1. čina, *L'amour est un oiseau rebelle* (ljubav je buntovna ptica), jedna od arija iz opere koja se često samostalno izvodi. Habanera je u opštem značenju vrsta špansko-kubanskog plesa i odgovarajuće muzike.

Imre Kalman (Kálmán Imre (Emmerich), Šiofok; 24.10.1882. - Pariz, 30.10.1953.) bio je mađarski kompozitor. Pisao je uglavnom operete, u koje je ubacivao mađarski folklor.

• Kneginja čardaša

"Kneginja čardaša" (nem. *Die Csárdásfürstin*) je opereta u 3 čina, premijerno izvedena 17.11.1915. u Beču. Libreto su napisali Leo Štajn i Bela Jenbah. Radnja se odvija u Budimpešti i Beču, neposredno pred 1. Svetski rat. To je priča o ljubavi kabaretske zvezde Silve Varesku prema Edvinu, čiji otac ne dozvoljava ženidbu sina ženom iz niže klase... Edvinova majka dovodi priču do srećnog završetka.

Arturo Markez (Arturo Márquez; Alamos, 20.12.1950.) je savremeni kompozitor orkestarske muzike koji muzičke forme i stilove rodnog Meksika utiče u svoje kompozicije. Popularan je u Latinskoj Americi, ali i izvan nje orkestri izvode njegov repertoar.

• Danzón No. 2

Danson je ples kubanskog porekla, sličan habaneri, odnosno muzika ovog plesa. Markezovi dansoni zasnovani su na muzici s područja meksičkog Verakruza. *Danzón No. 2*, drugi od osam dansona, zaslužan je za rast Markezove popularnosti.

• Conga del Fuego

Konga (šp. *conga*) je narodni ples brzog tempa s Kube, odnosno muzika za taj ples. *Conga del Fuego* (šp. Vatrene ples ili Vatrene kongu) je pravi primer divljeg, pomamnog tempa konge.